
De bevrijding van Kampen in 1813.

Uit het dagboek van pastoor Doorenweerd.

Nadat den 12 en 13 Nov. alle Franschen vertrokken waren, kwam hier eene bende Kosakken recognosceren, die na 's avonds eenige verversching genomen te hebben, nog denzelfden avond de stad weder verlieten.

Den volgenden Zondag den 14 deed ik om 10 uur den hoogen dienst in onze groote kerk. Nauwelijks was ik aan het Epistel of ik hoorde eene ontzettende beweging onder de menschen, welke mij in het eerst onthutste; doch ik begreep, dat de nieuwsgierigheid de menschen had uit de kerk gelokt, wijl de spraak had gegaan, dat er 400 vreemde soldaten in de stad zouden komen; waarom ik het dan ook dienstig oordeelde het gewoonlijke gebed voor Z.M. niet meer te laten zingen. Na de Misse vernam ik, dat de confusie in de kerk ontstaan was, doordat er een boodschap was aangebragt aan sommige lieden dat er voor de eene poort der stad Franschen en voor de andere Kosakken waren en dat men de poorten gesloten en de bruggen opgehaald had. Omdat intusschen bijna de geheele kerk was leeggelopen, ging ik naar den preekstoel om het Evangelie te lezen, en daar liet ik het bij berusten.

De geheele zaak, welke de opschudding veroorzaakt had, liep nu hierop uit: een detachement Fransche Infanterie, hetwelk verleden Vrijdag van hier op Deventer was vertrokken en uit een groote honderd man kon bestaan, was opnieuw naar hier gedetacheerd, om de brug te bewaken en den stroopenden vijanden in 't vervolg den ingang in de stad te betwisten. De commandant van dit Detachement, Michel, maakte de noodige schikking, om hier niet verrast te worden, door posten uit te

zetten, de onnoodige poorten te sluiten en de noodzakelijke als de Vischbrug, de Veenpoort van tijd tot tijd te openen en de wip neer te laten, teneinde aan de buitenlieden den vrijen ingang in de stad te bezorgen.

Wij bleven dus in den loop dezer weke in den staat van een soort van beleg. Het was wel zeker dat de weinige manschappen in de stad niet bekwaam waren om dezelve te verdedigen, maar de IJssel was echter eene groote hinderpaal voor den vijand om in de stad te komen. Dagelijks zag men de vreemde krijgslieden aan den anderen kant van den IJssel zwerven en de hoofden der bezetting strooiden uit, dat er eerlang voor hen eene werkelijke versterking zoude komen. In de grootste onzekerheid bleven wij gedurende deze week omtrent hetgene er gebeuren zou. Men merkte wel een groote verlegenheid onder de hoofden der bezetting en men vermoedde ook wel, dat zij de ingezetenen maar met de hoop van ontzet vleiden om zelve veilig te blijven. Inmiddels was er een kar met kruut in de stad gekomen, hetwelke velen het vermoeden deed opvatten, dat de bezetting 's nachts met dit kruut de schoone IJsselbrug zoude laten springen en afbranden, waardoor niet weinige angst onder de ingezetenen verspreid werd.

Op Zaterdag dus 20 November 's morgens scheen alles eene andere gedaante aan te nemen. Men kreeg de zekere tijding, dat er eenige Russen boven deze stad over den IJssel waren gekomen, zodat de post, die hun den overtocht moeste betwisten, al vechtende tot in de stad ware geretireerd. 's Namiddags omtrent twee uren hoorden wij eenige kanonschoten en eerlang verspreidde zich het geroep: De Kosakken zijn in de stad! Ik ging naar de deur en nu zag ik reeds van verre een detachement van een groote twintig man aankomen, welke in slagorde in eenen vollen galop hiervoor bij vlogen langs den Burgwal ten einde de fransche militairen na te jagen, op te sporen en krijgsgevangen te maken. Nadat de beweging eenigszins bedaard was, hoorde ik dit verhaal.

Op 20 November dus dezen dag marcheerde het korps Kosakken vergezeld van de Zwolsche Kanonniers en twee

stukken geschut van Zwolle naar Kampen, om onze stad te bemagtigen. Even na den middag kwamen de troepen met het geschut voor deze stad aan de overzijde van den IJssel. Nu werd het vuur tegen de stad zeer hevig en volgde een kanonvuur, zoodat er uit het kanon zeventien schoten op de stad met schroot gedaan zijn. Waarop de burgerij te zamen liep en de commandant, die weigerde de stad over te geven, werd op het stadhuis gebragt.

Den Franschen, die hem poogden te ontzetten, werd het geweer ontweldigd, de wagt aan de vischpoort overmand en het val van de brug nedergelaten. Aanstonds kwamen eene menigte Kosakken in vollen ren de stad binnen jagen, namen alle Fransche militairen en gendarmes gevangen en bragten dezelve over de brug in de stadsherberg, voor welke een gedeelte der Kosakken bleven post houden, terwijl de overige de poorten en de brug bezetten. Door de menigte kogels, welke in en over de stad vlogen, is geene aanmerkelijke schade veroorzaakt; behalve dat een burger mijner gemeente, een kleermaker Jan de Wolf door een musketkogel aan de regterhand zwaar gekwetst is, terwijl hij boven uit een dakvenster, hetwelk op den IJssel en brug uitziet, keek.

Dinsdag hierna den 23 November werd hier plegtig van het stadhuis afgekondigd de bekendmaking der voorloopige regering, die in Overijssel in handen was gelegd van B. H. Bentink tot Buckhorst.

M. J. GASMAN.